

**DO
BŘE**

**MI
TAK**

**Radka
Třeščíková**

motto

Dobře mi tak

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Radka Třeštková

Dobře mi tak – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

**DO
BŘE**

MI

TA

**Radka
Třeštková**

Praha 2017

Pro tátu, který se mnou zůstává

Obsah

Rozvod	9
Světlušky	29
Andrej	51
Barvy	72
Kámoš	106
Klec bláznů	119
Popelka.....	146
Pokoj bez duše.....	164
Erika.....	185
Cesta.....	189
Konec?	211

*Nepotřeboval jídlo,
bydlení ani peníze nebo slávu.
Umíral potřebou říct, co věděl,
a nikoho to nezajímalo.*

Richard Bach: *Iluze*

Rozvod

*Kdosi se podíval tomu,
jak lehce šel cestou věčnosti,
řítíl se totiž po ní dolů.*

Franz Kafka

Když mi přijde Vanesa oznámit, že se chce rozvést, ani mě ta informace příliš nepřekvapí. Sedím na bílé kožené pohovce Natuzzi a na pětapadesátipalcové LCD televizi značky Sony sleduju zprávy.

Pravidelně. Každý den. Sedm dní v týdnu. Pak si dám pár kliků v pracovně – tajně, aby se mi Vanesa nevysmála. Rychlou sprchu. Lehkou večeři. A dobrou noc. S očima upřenýma do stropu čekám na sny. Oblíben stereotypem se bojím o něco míň, že by v mém životě ještě mohlo být něco jinak. Že bych se nedejbože ještě měl o něco pokusit. Něco změnit. Přetočím se na bok a usnu.

Vanesa má ruce pevně zaklesnuté ve svých dosud docela štíhlých bocích. Stojí na tmavě hnědém koberci od Rothwellu v černých pantoflích od ježíška a upřeně mě sleduje. Čeká na moji reakci. Ve tváři přitom nemá žádnou známku napětí. Nic. Jen rezignaci a nejasně definovatelnou nudu. Já se nejspíš tvářím úplně stejně.

Mírně pozdvihnu obočí, natáhnu se pro ovladač a vypnu televizi. Cítím, že se chce Vanesa hádat, a není třeba, aby tu teď řvaly obě dvě.

Z dětského pokoje – bože, jak blbě tohle zní, když je vašemu dítěti už skoro třicet – se ozývá zvuk kyta-ry. Andrej cvičí. Sousedi zleva mu povolili hrát mezi sedmou a osmou. Mezi osmou a devátou se přesou-vá do naší ložnice, kde mu to hodinu tolerují sousedi zprava. Mě ani Vanesy se Andrej o dovolení nepro-sil. Je mi to vlastně jedno. O rodinné záležitosti jsem se přestal starat, když jsem zjistil, že o můj názor ni-kdo nestojí. Už si ani nepamatuju, kdy přesně to bylo. Dovedl jsem k dokonalosti svoji lhostejnost. Ve všem a ke všemu.

„Slyšíš?“ ptá se Vanesa.

Neodpovídám. Scestné otázky nemám rád. Žijeme spolu třicet dva let. Jistě si všimla, že hluchý nejsem.

„Tohle je jeden z důvodů, proč už to nemůžu vy-držet.“

Znovu mírně nadzdvihnu obočí. Přes znalost fak-tu, že Vanesa tyhle grimasy nesnáší. Nebo spíš právě proto. Jestli jsem se v manželství něco naučil, tak to, jak Vanesu vytočit. Jak ji naštvat. Jediným výrazem, pohybem, slovem. Všechno jsou to neomylně míře-né střely. Přesně na střed terče. Ona se to ostatně na-učila taky.

Ví, jak neskutečně mě štve, když při mluvení od-děluje slabiky. „Ty mě ne-po-slou-cháš. Ni-kdy. Ne-po-slou-cháš. Říká a rázuje přitom podél stěny z jed-né strany obývacího pokoje na druhou. Připomíná mi tygra z Troje. Já už teda nebyl v zoo ani nepamatuju, ale

pokud vím, vždycky tam takhle chodil těsně vedle mříží a mně ho bylo k nesnesení líto. Možná proto jsem tam přestal chodit. Vanesy mi líto není. Když dojdete do stadia, ve kterém je vám líto cizího tygra, ale vlastní ženy už ne, je rozvod jediným slušným řešením.

Po půlhodině výčitek, nadávek, opakovaných útoků a zbytečného vytahování starých, ještě starších i těch úplně nejstarších, skoro zapomenutých křivd opouštím v tichosti lavici obžalovaných a odcházím na terasu. Andrej mi k tomu hraje Mendelssohnův pochod. Kdyby mu bylo pět, dal bych mu pohlavek. Vlastně jsem ho nikdy nebil a on tuhle ironii stejně nejspíš zdědil po mně. Z parapetu беру krabičku cigaret. Jednu si zapaluju a skrz vydechovaný kouř zírám dolů na blikající semaforey u železniční trati. Bydlíme tady čtyři roky. V luxusním mezonetovém bytě v nejvyšším poschodí. Měníme byty jako ponožky. Předražené přepychové fusekle. Naposled jsme se stěhovali, protože si Vanesa přála bydlet u parku. Za celou tu dobu, co jsme tady, v Riegrových sadech nebyla. Přísámbohu, ani jednou. Tvrdila mi, že stěhování nám prospěje. S tím se dá souhlasit, ale jedině za předpokladu, že se každý odstěhujeme jinam. Měli jsme to udělat už dávno, ale tahle rozhodnutí většinou každý odkládá, jak to jen jde. Teď už to nejde.

Do popelníku odhazuju druhou cigaretu a do skleničky si dolévám Pinot Blanc 2007 z lahve, kterou jsem si přinesl z malé domácí vinotéky. Vanesa mi ji před lety koupila k narozeninám. Dost mě tím překvapila. Na okamžik jsem měl dokonce pocit, že jsem jí křivdil. Že možná ještě máme aspoň nějakou naději.

A ona pak na moji počest uspořádala večírek, na který schválně pozvala jen ty, co vyloženě nemám rád. Svoje kamarádky. Svoji matku. Svoji starší sestru. Jejích pět dětí a děti těch dětí. Andrejova učitele hudby. Poštačku, která místo balíku vždycky jenom hodí oznámení do schránky. Mirka, který dole v garážích parkuje jako vůl. Jeho ženu, kterou parkovat učil určitě on. Ukecanou uklízečku. Protivného vrátného. Novináře, kteří o mně psali jenom samé lži. Nebo špatně utajené pravdy. Na žádném večírku jsem nikdy neměl tolik hostů jako tenkrát.

Když jsem míjel ložnici, stačil jsem si všimnout, že mi Vanesa skládá do kufru věci. Kalhoty na puky. Trika úhledně srovnaná. Ponožky zabalené jedna do druhé. A jí určitě žádná nechybí. Vanesa byla vždycky strašně pořádná. Až k vzteku. Budu to tedy já, kdo odejde. Momentálně mě to ale vůbec netrápí. Mírně přiopile koukám z terasy dolů a rozhlížím se po Praze. Najednou se mě dotkne nečekaná melancholie. Zlehka mi položí ruce na ramena. Kdysi to bylo moje město. Byl jsem jeho součástí. Dobrovolně jsem se z něj nechal vyhnat na tenhle luxusní hrad, za tyhle snobské hradby.

„Nasraaaaaat,“ zakřičím nakloněný přes dřevěné zábradlí a zcela bezdůvodně ten výkřik ještě třikrát zopakuju.

„Drž už hubu,“ ozve se odněkud ze spodních pater nejspíš někdo, kdo byl tehdy taky na večírku.

Do tmy nad tím mávnu rukou a otočím se, abych si dolil víno. Za oknem se zjeví Vanesa. Silueta jejího těla s bledou tváří vypadá jako smotaný list se

vzkazem uvězněný ve skleněné lahvi a já už přitom dávno stojím proti proudu. Když se naše oči střetnou, čtu v nich vzdor a předstíranou sílu. Oba děláme, že je nám to všechno jedno. Ani jednomu z nás to ale jedno není. Není lehké namalovat si úplně novou budoucnost. A nic na tom nemění ani fakt, že jsem malíř.

Vlastně byl jsem. Nenamaloval jsem žádný obraz už skoro pět let. Získal jsem postavení, slávu, peníze a ztratil jsem chuť. Jsem finančně zajištěný, nešťastný a líný. Svoje sny, touhy, plány a talent jsem vyměnil za chatu na Orlíku, tenhle mezonetový byt, tři auta, jednu motorku, značkové oblečení, luxusní dovolené několikrát do roka, dobré jídlo a pití. Když si to všechno naplno uvědomím, zatočí se mi z toho hlava. Stačí se jen rozhlédnout kolem sebe. Mosazné okapy podél stěn. Přepychový zahradní nábytek uprostřed nehorázně drahé zimní zahrady. Každá dlaždička, na kterou klepu popel, mě stála několik tisíc. A k čemu to všechno je? Jaký to má smysl?

Když jsem před víc než dvaceti lety stál s Vanesou na Václaváku a cinkal klíči, cinkal jsem za svobodu. Stál jsem tam tehdy jen v tričku, takové mi z toho všeho bylo horko. Kdybych věděl, že svojí vinou budu míň svobodný než předtím, šel bych radši někam na pivo. Nechal jsem se těmi penězi dobrovolně svázat. Já. Bohém. Mánička. Umělec. Dobře mi tak.

Sedím potmě ještě asi půl hodiny a pak se mi zničehonic všechna ta zloba, co v sobě dusím, citelně zformuje do podivné tvůrčí potřeby, kterou jsem necítil

už léta. Odcházím z bytu a výtahem sjíždím dolů do sklepa. Zpátky na terasu se vracím s malým plátnem pod paží a krabicí s malířskými potřebami. Vanesa mě vidí, ale na nic se neptá. Z ložnice se ozývá skladba *Wish You Were Here* od Pink Floyd. Uvědomím si v tu chvíli dvě věci – že ještě není ani devět a že má Andrej skutečně talent.

Maluju až do svítání. Nedokončený obraz nechávám na terase, беру svoje dva kufry složené v chodbě a odcházím. Vanesa i Andrej ještě spí. S nikým se neloučím. Nasedám do své nové stříbrné X6 dveřmi u spolujezdce, protože Mirek se mi čumákem navezl zase až k volantů. Vyjíždím z podzemních garáží a volám Viktorovi.

„Můžu u tebe pár dní zůstat?“ ptám se.

„No problem,“ hlesne Viktor a zavěsí.

Od té doby, co se vrátil z ročního toulavého pobytu po východním pobřeží Spojených států, má bohužel pocit, že pokud v rozhovoru alespoň jednou neodpoví v angličtině, bude úplně mimo. Už mu to ani nevyčítám. Každý máme něco.

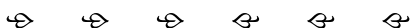
V jeho zděděném bytě na Malé Straně jsem nakonec zůstal mnohem déle, než jsem chtěl. Mnohem déle, než jsem měl. Zpočátku jsem maloval každý den. Úplně hystericky a nenasytně. Nemohl jsem přestat. Skoro jsem nejedl ani nespál. Nezajímalo mě nic než barvy. Možná to byl jen únik. Možná to byl návrat. Viktor se doma vyskytoval sporadicky. Na rozdíl ode mě svůj bohémský styl života nikdy neopustil. Věčně někde flámoval a toulal se Prahou s foťákem a blokem plným

myšlenek načmáraných obyčejnou tužkou, které by normálním lidem připadaly naprosto nenormální.

„No jo, jsi zpátky,“ řekl mi, když jsem svůj obraz dokončil. Stál u otevřeného okna s plechovkou piva v ruce a kouřil. Byla neděle půl páté ráno. Ze zadní kapsy ošoupaných džín vytáhl svůj zápisník.

„Podej mi tužku,“ vyzval mě a napsal:

Žádná cesta není slepá, když máš otevřené oči...

Poznali jsme se v hospodě *U Modré veverky*. Nepamatuju si, kolikátého to bylo, přestože mi to Vanesa každý rok znovu a znovu vyčítala. Datum nebylo důležité. Byla zima. Venku sněžilo. Vstoupila do dveří, sundala si z hlavy pletený černý kulich, rukou si prohrábla dlouhé hnědé vlasy a šla si do rohu k oknu pověsit kabát. Vidím to jako dneska. Její úsměv. Oči plné zájmu, které těkaly po místnosti. Živé. Zářivé. Zvědavé. Krásné.

Nalil jsem si do žil pět piv odvahy a pak ji požádal, jestli by se mnou nešla. A ona šla. Leželi jsme na válečce v mojí garsonce a koukali na strop. Projíždějící sedmnáctka a dvaadvacítka nám pravidelně rachotily pod okny.

„Jak v tomhle kraválu můžeš spát?“ smála se. Přišla i další večer a pak další a pak už u mě zůstala. Říkal jsem jí Veverko. Zvuk tramvajů po nocích přehlušovaly její vzdechy.

Ráno jsem se na ni díval, jak leží v bílých peřinách

s modrými chrpami. Vlasy jí padaly přes tvář. Spala tak klidně. Bez ohledu na ten kravál venku. Občas jsem se jí musel dotknout. Pohladit ji. Jen abych uvěřil, že je skutečná. U mě doma. Mezi těmi špinavými stěnami polepenými plakáty a skicami, s linem na podlaze, zelenými závěsy v oknech, která nikdo nikdy nemyl, vypadala jako růže v trní.

Jedli jsme rohlíky se salámem, pili laciné víno, kouřili startky, milovali se na podlaze, poslouchali desky Bruce Springsteena a mluvili. Mluvili jsme hodiny a hodiny, jako by všechna ta slova čekala na chvíli, kdy se potkáme. Možná to zní až trapně poeticky, ale život byl tehdy takový. Jako verše, které se za sebou nenásilně skládaly.

Nerozumně.

Logicky.

My dva spolu, navždycky.

V noci jsme se procházeli zasněženými ulicemi a drželi se za ruce. Bez rukavic. V zimě nám nebyla zima. V létě nám nebylo horko. Čas běžel, ale my ho nepočítali. Utíkali jsme s ním. Neřešili jsme minulost a nepřemýšleli nad budoucností. Smáli jsme se konvencím. Měli jsme pocit, že jestli nás někdo zastaví, tak zemřeme. Nebo už aspoň nebudeme chtít dál žít.

Vanesa prodávala v lahůdkách. Voněla po vlašském salátu a domů mi nosila v papíru zabalené pařížské dorty. Občas si pro mě v pyžamu a v pantoflích přišla do hospody přes ulici.

„Pojď spát.“

Objednal jsem jí borovičku a ona si sedla ke mně na klín. Ospale se mi opírala o rameno. Někdo brnkal na kytaru. V hustém cigaretovém dýmu se dusily Krylovy texty a touha vykřičet mezi hospodské stěny naší svobodu, která se venku měnila do šepotu.

Prosím vás, nechte ji, ach, nechte ji
tu nevidomou dívku,
prosím vás, nechte ji si hrát,
vždyť možná hraje si
na slunce s nebesy
jež nikdy neuvidí,
ač ji bude hrát.

Odnášel jsem si ji v náručí do našeho malého bytu a měl jsem pocit, že šťastnější už nikdy ani být nemůžu. Taky už jsem nikdy tak šťastný nebyl. Když si na to teď vzpomínám, mám pocit, jako by to ani nebyl můj život. Ve filmu, který se mi přehrává v hlavě, hrají cizí herci. Ty postavy už neznám. Kdyby pár důležitých titulků nebylo vytištěno na oddacím listu, neuvěřil bych.

„Potřeboval bych to ověřit,“ žádám notářku a přes stůl jí ten oddací list podávám. Když si ho ode mě bere, na moment se zarazí. Tak trochu smutně. Jako by věděla. Ale možná si to jen namlouvám. Sleduju její ruce. Levou dlaní se zapře o stůl, rychle vstane a přesune se dozadu ke kopírce. Něco si zpívá. Neznatelně. Šeptem. Přemýšlím, jestli kopii toho dokumentu lásky, naivity a touhy potřebujete ještě

k něčemu jinému než k tomu, aby tím všechny vaše ideály definitivně skončily. Nejspíš ne. Ví, že se rozvádím. Ví, že touhle kopií dělá čáru za originálem. Prudký vítr rozrazí pootevřené okno. Lehký béžový závěs se zavlní. Oba se podíváme tím směrem. Čekám, že ho půjde zavřít, ale ona se místo toho jen zhluboka nadechne a razítkem potvrdí na kopii opis.

„Potřebujete účet?“ zeptá se.

„Ne.“

Když vyběhnu na Petrské náměstí, zaregistruju muže, jak skloněný sbírá do igelitové tašky lopatičkou psí výkaly. Na sobě má župan a pantofle, takže bude nejspíš zdejší. Říkám si, proč to dělá, a pak do jednoho hovna sám šlápnu. Takže proto. Otráveně otírám podrážku o patník a do toho mi volá Vanesa. Nezvedám to. Poslední dva měsíce jenom vyčítá. Vyčítá a ptá se. Ale já odpovědi na její otázky neznám, sám bych jich pár potřeboval. Sleduju její fotku na displeji svého telefonu. Nejspíš si ji tam nechám. Když pro nic jiného, tak ze zvyku. Uvědomím si náhle, že její tvář jsem nikdy nenamaloval. Vlastně ani nenačrtl. Na okraj novin nebo ubrousek v restauraci. Nikam. Ona o to ostatně ani nežádala. Možná jsem chtěl, aby její krása byla pomíjivá. Prchavá. A nedotknutelná. Nechtěl jsem ji někde zachytit natrvalo a mít pocit, že už se neztratí. Nechtěl jsem ji vlastnit. A pak jsem si ji vzal. Jedině to, co vlastníte, vám může někdo vzít. Nabyl jsem toho bláznivého a klamného pocitu, že je moje, a to mě uklidňovalo. Přestal jsem se bát a absence strachu způsobila, že

jsem začal být líný. Líný a pak už úplně laxní. Vanesa to nejspíš měla úplně stejně. Je vůbec možné to někomu vyčítat? Asi není.

Večer si jedu pro zbytek věcí. Odhodlaný. Obrněný. Rozhodnutý nepustit k sobě žádnou emoci, která by můj odchod jen zkomplikovala. Parkuju na místě v rohu podzemních garáží, kde vím, že za chvíli už parkovat nebudu. Vcházím do bytu, do něhož už nebudu vcházet. Přesto, že nechci, zmocňuje se mě bezdůvodná melancholie. Cítím se jako při zoufalém pádu na zem po dlouhém večírku, kde jsem se zpil do dobré nálady a sebelásky. Dostavuje se lítost podobná stavům v kocovině, že všechno je jinak. Pokračuju dál širokou, bodovkami osvětlenou chodbou. Sám. Tiše. Nepozorovaně. Až velká vestavěná skříň s prosklenými posuvnými dveřmi zachytí můj obličej. Plný obav a úporně potlačovaného strachu. Pohotově uskočím stranou ve zbabělé snaze před sebou samým co nejrychleji utéct. V příští vteřině zapomeň, co jsem viděl.

Pravda má taky nohy krátké.
Iluze, představy,
nic není trvalé,
všechno je vratké.

Skládám svoje věci do krabic, které jsem si přinesl. Nenapadlo by mě přemýšlet nad tím, do kolika škatulí se vejde dvacet osm let manželství. Teď už to vím. V pohodě do šesti.

„Pomůžu ti s tím,“ ozve se za mými zády.

Polekaně sebou trhnu. Myslel jsem, že jsem tady sám. Andrej stojí ve dveřích. Nervózní a nejistý. Nevím, jaký je to pocit, stěhovat z bytu svého otce, a ani to vědět nechci. Moc nemluvíme. Jen společně vynášíme krabice k výtahu. Jednu po druhé. Části mého života, pro které už tady není místo. Jak dojemné. Naposled se v bytě rozhlédnu kolem sebe. Napadne mě, že se vlastně vůbec nezměnil. Zvláštní. Jako bych v něm ani nikdy nebyl. Všechny svoje osobní věci jsem si odnesl, a přesto tady, zdá se, nic nechybí. Podlaha, strop, skříně, poličky – všechno se pořád tváří stejně. Žádné místo neteskní po ničem z toho, co je teď naskládáno v kufru a na zadních sedadlech mého auta. Odcházím a klíče podávám Andrejovi.

„Můžeš si je přece nechat,“ říká a ve tváři mírně zčervená. Cítím, že je mu trapné si je vzít. Pravou rukou se škrábe vzadu na krku. Dělá to vždycky, když je nervózní? Měl bych to vědět. Ale já to nevím.

„Nech toho,“ vyzvu ho, ale sám dost dobře netuším, čeho má vlastně nechat. Jsou momenty, které se v životě stanou jen jednou. Tohle je doufám jeden z nich. Tak trochu nuceně se usměju, abych mu celou tuhle situaci aspoň nějak ulehčil. Dělám, že se zas až tak moc neděje. Ono se stejně až tak moc nestalo. Svazek klíčů vyhazuju do vzduchu a on ho zručně chytá a strká do boční kapsy černých tepláků. Teď je asi ta pravá chvíle na to, říct mu něco chlapského. Něco, co otcové říkávají synům. Ale mě nic nenapadá. Jen ho tedy poplácám po rameni. Uvědomuju si, jak hloupé gesto to je, ale plácám ho dál. Plácám ho

celou věčnost, a kdyby nepřišel výtah a nevylezl z něj zadýchaný dělník se štaflemi, plácal bych ho tam nejspíš ještě teď.

S poslední krabicí sjíždím výtahem do garáží. „Andrej se stěhuje?“ volá na mě Mirek od své octávky. „Už bylo na čase,“ dodá významně. Pokaždé, když ho vidím, vybaví se mi jeho dvacetiletá dcera, která mi opakovaně a velmi ochotně nabízela svoje služby. Luxusní kurva. Nemám sílu ani potřebu mu sdělovat, že ta její malá vagina je dennodenně na prodej každému, kdo do ní nahází peníze, jak do porcelánového prasete. Vsadil bych se, že o ní ani neví. V představách otců dcery vaginu obvykle vůbec nemívají.

„Já se stěhuju,“ odpovídám a zavírám kufr. „Už bylo na čase.“ Úzkým prostorem, který mi Mirek velkoryse zanechal po svém zaparkování, se snažím protlačit do auta. Ani nemusím předstírat, jak moc je to obtížné. Mirek mě chvíli zamyšleně sleduje a pak řekne: „Hele, Borisi, možná bys měl parkovat trošku stranou, vždyť se tam vůbec nemůžeš vejít.“ Cítím, jak se mi žene krev do hlavy. Kdybych nebyl takhle hloupě napasovaný mezi dveřmi, nejspíš bych na něj skočil a zadupal mu obličej do země. Teď ale nemůžu dovnitř ani ven. Mirek se mě ptá, jestli mi nemůže pomoci. Celý rudý zlostně zavrčím, že ne, a on bez dalších řečí raději odchází. Dokonce si přitom vesele píská.

Několik dlouhých minut sedím v autě. Ticho ruší jen můj vlastní dech. Bez hnutí zírám do zdi před sebou a mám pocit, že by to takhle všechno mohlo klidně i skončit. Pak otočím klíčem v zapalování a rychlým couváním opouštím svoje parkovací místo. Svůj

dům. Svůj domov. Couvám pryč z cesty, po které už se mi pár let vůbec nechtělo jít. Zoufale a nešťastně jsem na ní jen stál. Stál a čekal, že mě někdo postrčí, podepře nebo snad poponese. Ale levou nohu před pravou za vás nikdo nepoloží. Stahuju okénko, abych tu nečekaně tíživou náladu z auta trochu vyvětral, a odjíždím pryč.

Místa jsou pouta
nezamčená,
tečky na mapě,
klec
otevřená.

V advokátní kanceláři jemně bzučí klimatizace. Na zdi visí *Ráno*, obraz, který jsem namaloval v roce 1994. Protože já bych se rozhodně nenechal zastupovat někým, kdo má špatný vkus. Na poličkách jsou opřeny rodinné fotografie. Celá bojová linie dětských úsměvů a rodinných objetí. Napočítám jich dohromady dvanáct a všechny mi přijdou až nechutně veselé v kontrastu se skutečností, že jde o dekoraci u rozvodového právníka. Pan doktor Holý sedí po mé pravé ruce uprostřed zbytečně dlouhého stolu a propisovačkou jemně ťuká do hnědého lakovaného povrchu.

„S institutem předmanželské smlouvy je to dnes vše již samozřejmě jednodušší,“ podotkne tónem, který mi přijde až lítostivý, a dívá se přitom na mě. Jako by se mi omlouval za to, že já se ženil v době „co je

moje, to je tvoje“. Pan doktor Holý by asi nerad, abych skončil s holým zadkem. Možná má podobnou zkušenost. Nebo je to prostě jen jeho práce.

„Chápu,“ odpovím do ticha, spíš jen proto, aby prostě nebylo úplně ticho. Vanesa ke mně z protější židle vyšle pohled plný odhodlání bojovat za všechny ty roky, které se mnou ztratila a které se rázem zhmotnily do podoby movitostí, nemovitostí, hotovosti i bezhotovosti na účtu. Vracím jí ironický škleb. Ještě dřív, než ten výraz z obličeje sundám, vím, jak ubohý byl, ale nemůžu si pomoci. Raději se dívám úplně jinam.

„Má klientka,“ ozve se magistr Jelen a ukáže na Vanesu, aby jako bylo jasno, „požaduje následující.“ Pak se nadechne a začne předčítat ze seznamu, který zřejmě vůbec nemá konec. Každá další položka mě o něco víc nadzvedne ze židle, takže když Jelen nakonec zmlkne, já už stojím a teatrálně mávám rukama a vykřikuju, že tohle teda ne, a doktor Holý mě utěšuje.

„Dobře to dopadne,“ říká a tiskne mi stehno v gestu tak intimním, že by mi za jiných okolností bylo až krajně nepříjemné. Teď mě tím ale docela uklidní. Poslušně sedím. Zhluboka dýchám. A nechávám všechno na něm.

Po čtyřech hodinách tvrdého vyjednávání se mu nakonec bohužel daří ubránit akorát moji chalupu na Orlíku. Vanese zůstává zařízený byt, dvě auta, motorka, na které v životě neseděla, a dostatečná finanční hotovost na to, aby mě mohla nenávidět aspoň o trochu méně. Magistr Jelen i Vanesa se vítězoslavně usmí-

vají, čemuž rozumím. Pan doktor Holý se taky vítězoslavně usmívá, čemuž naopak nerozumím vůbec.

„Říkal jsem vám, že to dobře dopadne,“ řekne na závěr tónem, který nepřipouští žádné protesty.

Vanesa, dokonale spokojená s výsledkem, mi poněkud scestně navrhně, jestli si nechci odsypat polovinu Juana Carlose. Holý s Jelenem jako na povel zvednou oči od svých notebooků a překvapeně si nás měří. Jelen dokonce neváhá vytáhnout seznam, aby zkontroloval přítomnost Juana. Holý se tváří, jako bysme měli pod postelí balíky kvalitního kolumbijského koksu. Juan byl náš kocour. Urnu s jeho popelem máme už tři roky na komodě v obývacím pokoji. Jakkoli jsem ho měl rád, přijde mi morbidní odsypávat si teď jeho hlavu nebo zadní nohy. Zmateně se podívám na Vanesu a v jejích očích vidím něco, co tam až dosud nebylo. Zlomyslnost a zákeřnost. Jsou pohledy všech rozváděných manželek takové? Doufám, že nedojdu do stadia, kdy bych to byl schopen srovnávat.

„Žádný Juan Carlos tady není,“ ozve se Jelen, když znovu projde všechny položky. Vanesa si dá ukazováček před přísně semknuté rty a sjede ho pohledem vyhrazeným pro nevychované spratky. Jak já ho znám. A jak ho nenávidím.

Bez dalších slov připojím svůj podpis k dohodě o vypořádání majetku a návrhu na rozvod. Nikdo nás u toho nefotí, nehází nám rýži do vlasů ani hudba nehraje. Nejsou tu naši rodiče, aby dojemně plakali, ani svědkové, aby nám to dosvědčili. Je paradox, že se slaví jen ztráta svobody, a ne už její znovunabytí. Tak trochu je mi to líto.

„Nezajdeme na oběd?“ ptám se Vanesy, když vycházíme na ulici. Ptám se spíš ze slušnosti nebo možná ze zvyku.

„To by nebylo vhodné,“ odpoví odměřeně. Stojí v modrých lodičkách na vysokých podpatcích, loni jsem jí je přivezl z New Yorku. Kabelku od Diora, dražší než některé z mých obrazů, drží v pravé ruce. Běžový kostýmek s jemným modrým proužkem jí těsně přiléhá k dosud docela štíhlému tělu. Sestříhané vlasy kopírují nalíčený obličej. Vpravo nad přísně staženými rty má malé znaménko a všude kolem dokola už docela znatelné vrásky. Na krku má povolenou kůži, na nohou křečové žíly a na doživotí status mé první ženy.

Za ty roky jsme spolu snědli už kontejnery jídla a najednou to není vhodné. Kašlu na to. Vanesa vydává policejní výzvu zastrčenou za stěračem svého bílého audi, kterou klidně (nejspíš jí nedošlo, že tuhle pokutu už za ni řešit nebudu) zaparkovala v modré zóně, a rychle odjíždí. Já zůstávám na sluncem rozpáleném chodníku uprostřed města. Naproti přes ulici zahlédnu nápis *Lahůdky*. Počkám, až na semaforu naskočí zelená, a jdu tam. Dávám si vlašák s rohlíkem. Na stojáka. Dal bych si i pařížský dort, ale nemají ho, prý už ho nikdo moc nekupoval. Sebetřýznivě do sebe po malých lžičkách soukám svoje vlastní vzpomínky. Přítomnost jim ale dává tak výrazně nepříjemnou příchuť, že mi už po několika málo soustech vyloženě přestane chutnat. Odstrkuju talíř a nechávám na něm ten zbytek vlašáku ležet jako kus vlastní minulosti.

„Už nebudete?“ ozve se někdo zleva. Šedivý vousatý muž od krajního stolku ukazuje špinavým ukazováčkem na můj talíř.

„Nebudu,“ zavrtím hlavou. Pomalu dopíjím svoji kolu. Muž vedle spokojeně mlaská. Ze zaprášených černých kraťasů mu trčí hubené, odřené nohy. Mastné vlasy má ulíznuté z čela a na něm vrásky tak hluboké, že mít tužku a hudební vzdělání, napíšu do nich noty. Na zádech má batoh a v jeho postranní kapse plastovou lahev, jejíž obsah tipuju na červené víno. Stále se na mě usmívá. V puse mu napočítám všehovšudy čtyři zuby, ale možná jich má pár ještě někde vzadu. Při jednom pohybu jeho paže si všimnu, že má na vnitřní straně levého předloktí tetování. „Žena?“ ptám se a ukazuju si přitom na stejné místo na své ruce.

„No jo, Jaruš,“ zašišlá a vytetovanému jménu, léty zbarvenému do fialova, věnuje smutný pohled.

„Nešťastná láska?“ vytuším.

„Každá láska je šťastná.“ Hlasitě si odříhne a dodá: „Ale ne furt.“

Pokrčím rameny. V manželství jsem stereotypně spotřebovával den za dnem a pocit štěstí nebo neštěstí jsem vůbec neřešil. Neměl jsem potřebu ptát se sám sebe, jestli jsem spokojený. Proč taky? Měl jsem všechno – nebo jsem si to aspoň myslel. Kdykoli jsem mohl odejít a vědomí toho mi vlastně umožňovalo zůstat. Dýchat. Přežít. Setrvat ve vztahu jen proto, že jste se v něm ještě neudusili a že svoje dny ještě jakž-takž žijete, je neodpustitelně zoufalé. Je to jen lidská slabost, co nás svazuje. Jsem vděčný Vanese za ten poslední odvážný krok. Já bych ho (a to vím jistě) nikdy

neudělal a někdo už ho udělat musel. Nejsmutnější jsou zápasy, ve kterých padnou oba. Ten, kdo hodí do ringu bílý ručník, ještě nutně nemusí být poraženým.

Objednávám tomu cizímu muži ještě pár chlebičeků a s jeho nepřiměřeně hlasitým díky v zádech odcházím. „Dobry člověk ještě žije!“ zaslechnu jeho výkřik, než za mnou zapadnou skleněné dveře. Pár hostů se otočí, aby si toho dobrého člověka pořádně prohlédli. Venku se zhluboka nadechnu čerstvého vzduchu. Uprostřed Prahy to, pravda, zní neuvěřitelně. Ale já mám ten pocit. Že můžu najednou dýchat. Neexistence pevných lidských vztahů činí svobodu téměř maximální. Jenže nevím, co s ní. Připadám si jako zvíře, které po dlouhé době vypustíte ze zajetí do volné přírody, a nejradši bych, celý zmatený, utíkal. Ani nevím kam.

Zpátky tam, kde už to znám.

Co jsem ztratil,
to teď znovu mám.
Něco bych i rozdal,
když jsem na to sám.

/Pošta na Karlově náměstí.

Stojím ve frontě a v ruce držím bílou obálku s nadepsanou adresou. Slečna za přepážkou si ji ode mě bere a žádá vyplněný podací lístek. Zástup lidí za mnou ne-souhlasně hučí. Zdržuješ! Opouštím tedy přepážku,

abych lístek vyplnil někde stranou, a pak se znovu řadím do fronty, je delší, než byla, když jsem v ní stál prvně. Nesnáším čekání. Příště už budu mít ten lístek připravený. A taky budu mít připravených těch třicet korun, co to stojí. Teď ještě rychle hledám po kapsách drobné. Platím a odcházím./

Světlušky

*A každá záhada,
sebemenší náznak něčeho tajemného,
co přesně nechápu,
mne dokáže žalostně rozklepat a vzrušit.*

Edgar Allan Poe

Když jsem Vanesu poprvé podvedl, bylo mi to jistým způsobem i líto. Měli jsme tehdy těsně před svatbou a pamatuju si, že jsem se jí chvíli nemohl ani pořádně podívat do očí. Měl jsem strach, že to vytuší, že to tam mám napsané jako slogan na billboardu. Tři dny jsem chodil domů tak pozdě, jak jen to šlo. A pak najednou ten pocit viny dočista zmizel. Sám od sebe.

Z té noci v penzionu kousek od Plzně, kde jsem měl u kamaráda v hospodě svoji první malou výstavu – za předpokladu, že se dají obrazy opřené o hospodské stoly nazvat výstavou – mi v hlavě skoro vůbec nic nezbylo. Popíjeli jsme tehdy už od odpoledne s takovým nasazením, jako by snad hned nazítří ráno měla začít prohibice. Podařilo se mi vnutit pár svých obrazů nějakým lidem z ředitelství zbrojovky, v kapse manšestráků mě hrálo deset tisícovek, a připadal jsem si jako milionář. Ráno jsem se probudil vedle ní. Jméno si

nepamatuju a myslím, že jsem tehdy po té informaci ani nijak zvlášť netoužil.

„Ještě,“ zavrňela zpod pokrývky a přitulila ke mně svoje mohutná ňadra. Rukou mi zajela do trenýrek a masírovala mě dost intenzivně na to, aby se mi i v tom jinak nepoužitelném stavu okamžitě postavil. Překulil jsem se na ni a za pár minut bylo po všem. Zatímco si do oranžové larisy utírala z propadlého bílého břicha moje sperma, natáhl jsem si kalhoty a triko, z opěradla židle sebral bundu a vypadl. Zůstala mi po ní jen rudá rtěnka na krku.

„Utři si to, vole,“ zahalekal na mě výčepní a s takovým protivným vševědoucím smíchem mi natočil pivo. Šel jsem se radši umýt úplně celý. Od hlavy až k patě. Drhnul jsem se u umyvadla, jako by na tom všem mohlo mýdlo něco změnit.

Podruhé už jsem žádnou lítost necítil. Pocit provinění se vůbec nedostavil. Vanesa byla těhotná a sex odmítala. Zpočátku neměla vůbec chuť – vymlouvala se na hormony. Pak už chuť měla – taky prý kvůli hormonům – to už jsem ale neměl zase chuť já. Nebo jsem měl spíš strach. Že mě to dítě uvidí. Že ho štouchnu do hlavy. Přišlo mi v té době omluvitelné a vlastně naprosto přirozené vyhledat si sex jinde. Pravidelně jsem si pro něj sjížděl výtahem do přízemí. Jen tři patra rozhodovala o tom, jestli strávím večer na gauči před obrazovkou, nebo v Evině klíně. Televizi já nikdy rád neměl. Eva nejspíš taky ne.

Smluvený signál na zvonku. Bledě modrý župan. Světlé kudrnaté vlasy po ramena. Velké zelené oči

obkreslené černou linkou. Úzké rty. Široké boky. Kůže s vůní mandarinek. Nepříliš zdařilá kopie Muchova obrazu na zdi. Nadýchané peřiny. Rozvrzaná postel. Dlouhé nehty, které se mi zarývaly do zad. Výkřiky narážející do vytapetovaných stěn. Pivo. Cigareta. Topinky. A pak výtahem zpátky do třetího patra.

„Dobrou noc,“ šeptal jsem Vanese do ucha, zezadu ji objímal a usínal bez výčitek.

Když se Pavel, Evin přítel, vrátil po půlroce z montáží v Rumunsku, nic moc se nezměnilo. Jen jsem místo sexu hrával s Pavlem až do rána šachy. Eva nám nosila pivo a dělala topinky ve vajíčku, jiné jídlo zjevně neuměla, ale mně to bylo jedno. Nechtělo se mi nahoru, protože Andrej tam od rána do večera řval jak tur. Takže jsem si tam dole skoro každý večer hrál na kamaráda s někým, komu jsem půl roku pigloval ženu. Neměl jsem z toho zrovna dvakrát dobrý pocit. Pavel byl férový chlap. Na rozdíl ode mě. Evu měl (aspoň mi to tak připadalo) doopravdy rád. Mluvil hrozně nahlas a u stolu seděl vždycky do půl těla úplně nahý. V životě jsem neviděl tak chlupatou hrud.

„Sundej to triko,“ křikl na mě pokaždé. Nejspíš měl pocit, že si jako správní parťáci musíme ty chlupy vzájemně ukázat. Jenže já žádné neměl. Za pár měsíců odjel Pavel na další montáž a už se nevrátil. Evě napsal dopis:

Evo, moje veliká láska!

Mám Tě rád. To určitě víš. Tvoje prsa i oči, vlasy, Tvoje topinky, všechno. Tvůj smích taky. Ten hlavně. Pamatuješ, jak ses jednou smála tak moc, až ses počurala? Vždycky, když jsem Ti to připomněl, tak ses strašně rozčílila. Křičelas, že to není pravda. Jednou jsi mě kvůli tomu dokonce praštila do hlavy pánvičkou. Úplně jsi zapomněla, že je ze sporáku horká. Když se češu, pořád mě to tam vzadu bolí. Musím Ti teď říct něco, co Tě určitě naštve, ale stejně by ses to dřív nebo pozdějc dověděla. Asi by sis totiž všimla, že už jsem se nevrátil. A o to jde. Už se nevrátím. Myslím tím jako nikdy. Mám tady v Pitesti ženu Anicu a malou Costicu. Jsou jí dva roky. Teda myslím Costici. Anici je devatenáct, ale to není důležité. Prostě věc se má tak, že mám tady malé děcko, a vrátit se nemůžu. Musím si Anicu vzít. Její fotr mi dal nůž na krk, a to myslím jako fakt doslova. Moje věci si můžeš nechat. Moc jich tam beztak není. Nějaký oblečení, časáky, videokazety. Akorát ty černý hodinky, co jsem nechal u postele, tak ty dej, prosím tě, Borisovi, myslím, že je vždycky dost chtěl. Doufám, že jsem na nic nezapoměl.

Tak se měj.

Pavel

Když jsem to dočetl, neubráníl jsem se smíchu.

„Anica a Costica?“

Eva se netvářila nijak, anebo jsem aspoň nebyl schopný její výraz na imaginární emocionální stup-

nici vůbec nikam zařadit. Po chvíli se zvedla ze židle a přinesla mi z ložnice černé ošoupané digitálky. Nemyslím si, že bych na ně kdy nějak zvlášť koukal, a rozhodně nemám pocit, že bych je kdy chtěl, ale byl to dárek, a tak jsem si ho vzal. Evu jsem od toho dne už neviděl. Odstěhovala se bůhvíkam. Netrpěla potřebou oznámit mi to. Když pak na dvě dlouhá a jedno krátké zazvonění přišel najednou ke dveřím úplně jiný župan a pod ním úplně cizí ženská, došlo mi, že moje „in-house“ avantýra (jak ji před chvílí nazval Viktor) definitivně skončila.

„Šach,“ zvolám, když můj střelec vyřadí ze hry koně a útočí na krále. Opatrně se zhoupnu na stoličce dozadu a dlaněmi si vítězně buším do prsou.

Viktor zvedne oči od figurek. Do sklenice si z lahve vodky, postavené na kraji otlučeného stolu, dolije dávku hodnou promrzlého Rusa, obrátí to do sebe a s úsměvem zhodnotí svou porážku jedním slovem, do kterého se možná vejde i celý vesmír.

„Náhoda.“

„Anebo taky ne.“ Poplácám ho po rameni a jdu si k otevřenému oknu zapálit. Spolu s nikotinem pomalu vdechuju tmu. Vždycky jsem ji měl rád víc než světlo. Už jako dítě. Vůbec jsem se jí nebál.

Světla se bojím,
mám totiž strach,
že odkryju vinu,
schovanou ve stínu,
že před ním neobstojím.